

Projekt

z dnia 14 marca 2024 r.
przygotowany przez: Andrzej Woźniak

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBOWA KŁODA**

z dnia 25 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie
za 2023 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie za 2023 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębowa Kłoda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

do uchwały Nr

Rady Gminy Dębowa Kłoda

z dnia

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DĘBOWEJ KŁODZIE
ZA ROK 2023

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zasadnicze cele pomocy społecznej to:

- 1) doprowadzenie osoby i rodziny otrzymującej pomoc społeczną do życiowego usamodzielniania;
- 2) integrowanie ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie;
- 3) zapewnienie potrzebującym wsparcia w przezwyciężaniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać i umożliwić im życie w godnych warunkach;
- 4) stworzenie zabezpieczeń finansowych dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach, w szczególności w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych,
- 5) udzielanie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych, w tym przemocą w rodzinie.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Jej celem jest wspieranie działań osób i rodzin mających na celu zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych. Pomoc społeczna ma także na celu umożliwienie osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Chodzi o profilaktykę, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy społecznej, bowiem wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych, współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami np. szkołą, policją oraz poszukiwania odpowiedzi na pytanie, kiedy osoba lub rodzina zrobiła pierwszy krok, który doprowadził ją do trudnej sytuacji.

Okoliczności, w których udziela się pomocy decydują o rodzaju pomocy (np. zasiłek stały, schronienie), formie (pieniężnej lub rzeczowej) i rozmiarze świadczenia (np. wysokość zasiłku celowego). Przyznanie świadczenia ma za zadanie umacnianie rodziny i wsparcie jej w rozwiązaniu problemu, który był powodem zwrócenia się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie w 2023r. realizował zadania wynikające z następujących ustaw:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- 2) ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 4) uchwały Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;

- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 6) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 7) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów;
- 8) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 9) ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 10) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 11) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 12) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 13) ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 14) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 15) ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 16) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego;
- 17) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska,
- 18) ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- 19) Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
- 20) ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie swoją działalność realizuje od 01 czerwca 1990 roku, gdzie został powołany Uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Dębowej Kłodzie z dnia 27 lutego 1990 roku.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie w roku 2023 przedstawiało się następująco:

Tabela 1. Zatrudnienie w GOPS w Dębowej Kłodzie w 2023r. – stan na 31-12-2023r.				
Lp.	Stanowisko	Liczba osób	Liczba etatów	Uwagi
1.	Kierownik	1	1	W ramach obowiązków pracownik realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny, Czyste powietrze
2.	Główny księgowy	1	1	Pracownik wykonuje zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych.
3	Specjalista pracy socjalnej	1	1	-
4	Pracownik socjalny	1	1	Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego
5	Pracownik socjalny	1	1	-
6	Inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	1	1	-
7	Pomoc administracyjna	1	1	-
8	Sprzątaczką	½	1/2	-

I. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – w roku 2021 uchwalona została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dębowa Kłoda na lata 2021-2028;
- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej – ocena sporządzana jest corocznie w terminie do 30 kwietnia;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 7) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 8) praca socjalna;
- 9) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 10) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 11) dożywianie dzieci;
- 12) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 13) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 14) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 15) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 16) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

- 18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wypłacanie wynagrodzenia opiekunowi za sprawowanie opieki.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie realizował zadania własne i zlecone gminie, wynikające z różnych ustaw, a także podejmował wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.) oraz innych aktów prawnych, na podstawie których realizowane są świadczenia wspierające osoby i rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2023 roku udzielił pomocy finansowej oraz pomocy w formie świadczeń niepieniężnych 182 rodzinom (542 osób w rodzinach), w tym 140 rodzin skorzystało ze wsparcia w formie pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne wystąpienie kilku przesłanek.

Tabela 2. – Powody przyznania pomocy przez GOPS w 2023 roku		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Długotrwała lub ciężka choroba	44	112
Ubóstwo	87	215
Niepełnosprawność	43	104
Bezrobocie	88	246
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	34	122
Alkoholizm	4	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	39	202
Potrzeba ochrony wielodzietności	37	196
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	34	122
Zdarzenie losowe	1	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3

W zdecydowanej większości przypadków, pomoc udzielana jest na podstawie decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz po udokumentowaniu sytuacji dochodowej, rodzinnej i majątkowej osoby ubiegającej się o pomoc.

Tabela 3. Wydatki na świadczenia udzielone przez GOPS w 2023 roku, na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Zadanie/forma pomocy	Wysokość środków finansowych	Dane liczbowe
Zasiłki i pomoc w naturze:		
zasiłki celowe (np. koszty leczenia, drobne remonty, zakup odzieży, żywności, opału itp.)	17 094,00zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 76 liczba rodzin: 76 liczba osób w rodzinach 202
zasiłki celowe specjalne	4 150,00zł	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 9 liczba rodzin: 9 liczba osób w rodzinach: 15
obiady dla dzieci i młodzieży oraz posiłki dla dorosłych	152 842,50zł z tego dotacja w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”: 115 879,70 zł	liczba osób objętych programem 303
zasiłki okresowe (przyznawane z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)	207 739,30zł budżet państwa: 207 739,30	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 89 liczba rodzin: 89 liczba osób w rodzinach: 215
zasiłki stałe	69 300,58zł budżet państwa	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 11 liczba rodzin: 11 liczba osób w rodzinach: 13
2. Odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	142 845,03	liczba osób, którym GOPS pokrył częściowe koszty pobytu w domach pomocy społecznej: 5

3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	59 833,40zł budżet państwa	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 3 Liczba rodzin: 3 Liczba osób w rodzinach: 14
---	-------------------------------	---

W roku 2023 osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową objęte były wsparciem w formie pracy socjalnej. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości, poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna polega na pracy z rodziną pod kątem rozwiązywania różnorodnych problemów, z którymi osoby zwracają się po pomoc do GOPS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie przy współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich w Stępkowie oraz Bankiem Żywności w Lublinie realizował w 2023r. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa. Celem realizacji Programu było zapewnienie najuboższym mieszkańcom gminy pomocy żywnościowej

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze: warzywne i owocowe (grostek z marchewką, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, sok jabłkowy); skrobiowe (makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane), mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający), mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju), cukier biały, tłuszcze (olej rzepakowy).

Pomoc żywnościowa trafiła do 1007 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Dębowa Kłoda.

II. USTAWA O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych GOPS w Dębowej Kłodzie przyznaje i wypłaca:

- 1) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami;
- 2) zasiłki pielęgnacyjne;
- 3) świadczenia pielęgnacyjne;
- 4) jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka;
- 5) specjalne zasiłki opiekuńcze;
- 6) świadczenie rodzicielskie.

Tabela 4. Wydatki na świadczenia rodzinne w roku 2023	
Rodzaj świadczenia	Wysokość środków finansowych
1. Zasiłki rodzinne	370 123,00
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	191 607,00
a) urodzenia dziecka	6 043,00
b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	6 452,00
c) samotnego wychowywania dziecka	19 866,00
d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	12 960,00
e) rozpoczęcia roku szkolnego	19 990,00
f) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	64 213,00
g) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	62 083,00
Zasiłki rodzinne z dodatkami (suma)	561 730,00
3. Zasiłki pielęgnacyjne	197 709,00
4. Świadczenia pielęgnacyjne	672 441,00
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy	42 926,00
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka („becikowe”)	16 000,00
7. ZUS od osób korzystających ze świadczeń	162 730,84
8. Świadczenie rodzicielskie	74 941,00
9. Obsługa programu	50 967,59

III. USTAWA O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWYWANIU DZIECI (500+)

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka w kwocie 500,00 zł na dziecko.

Począwszy od 1 lipca 2019r. świadczenie przysługuje na każde dziecko do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia i nie jest uzależnione od dochodów rodziny.

Uzyskanie prawa do świadczenia w przypadku wnioskodawców, którzy nie pracują lub nie przebywają za granicą może odbyć bez jakiegokolwiek wizyty w urzędzie.

Od 01 lipca 2022r. świadczenie wychowawcze jest wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W 2023r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie wypłacał świadczenie 500+ na podstawie decyzji Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela 5. Dane dotyczące świadczeń wychowawczych – rok 2023		
1	Kwota wypłaconych świadczeń:	9 104,08
2	Wydatki na obsługę	2 000,00
	SUMA	11 104,08

IV. USTAWA O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKU DLA OPIEKUNÓW.

1 lipca 2013r. część osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne utraciło uprawnienia do dalszego pobierania świadczenia na skutek zmiany przepisów prawa. Z uwagi na fakt, iż Trybunał Konstytucyjny uznał zapisy zmieniające ustawy za niezgodne z konstytucją, sejm przyjął ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów, na podstawie której osoby, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego otrzymały nowe świadczenie – zasiłek dla opiekunów.

Kwota wydatków na świadczenia: 7 440,00 (całość finansowana z budżetu państwa).

V. USTAWA O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.

Na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów GOPS w Dębowej Kłodzie:

- 1) przyznaje i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 2) podejmuje działania aktywizacyjne względem dłużników alimentacyjnych.

W 2023r. ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 20 osób uprawnionych.

Tabela 6. Wydatki na świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego w roku 2023	
Wyszczególnienie	Wysokość środków finansowych (w zaokrągleniu do pełnych złotych)
Wyplacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	120 300,00
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	106 223,74
Dochody własne gminy z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej zwróconych przez dłużników	20 510,89

Tabela 7. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2023	
Wyszczególnienie	Liczba osób wobec których podjęto działania
Wystąpienie z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużników do innych gmin	15
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych	15
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	0
Poinformowanie urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika	0
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego	1
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Przekazanie informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego	45
Wnioski o przyłączenie / wszczęcie postępowania egzekucyjnego	16

Wezwanie dłużnika do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego	11
Decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Wystąpienie z zapytaniem do CEPIK	0
Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odebranie oświadczenia majątkowe od dłużnika	4
Wnioski o podjęcie działań wobec dłużników otrzymane z innych gmin	6
Wystąpienie do starosty o zwrot odebranego prawa jazdy	0

VI. PROGRAM RZĄDOWY- POSILEK W SZKOLE I W DOMU NA LATA 2019-2023

W ramach programu realizowane są działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Z pomocy w tej formie mogą skorzystać osoby bądź rodziny których dochód nie przekracza odpowiednio 200% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Tabela 8. Pomoc Państwa w zakresie dożywiania – Posiłki – 2023r.	
Wyszczególnienie	POSIŁKI
	OGÓLEM
Liczba dzieci korzystających z dożywiania	188
Koszt posiłków	109 733zł
z tego: środki własne	24 141zł
dotacja	85 592zł

Tabela 9. Pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego udzielona w roku 2023.	
Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba dzieci	14
Koszt posiłków	5 250,00
z tego:	5 250,00
środki własne	
dotacja	0,00

Poza posiłkami pomoc w formie dożywiania realizowana jest w formie zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku.

Tabela 10. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych w roku 2023	
Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	51
Liczba rodzin	51
Liczba osób w rodzinach	115
Kwota świadczeń (w zł)	37 860,00zł
z tego:	7 572,00zł
środki własne	
dotacja	30 288,00zł

VII. USTAWA O DODATKACH MIESZKANIOWYCH

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem z pomocy społecznej dla osób w trudnej sytuacji materialnej. Choć przyznawany jest na sześć miesięcy, wniosek o dodatek mieszkaniowy można ponowić i korzystać z takiej pomocy przez dłuższy czas. Trzeba jednak spełniać kryterium dochodowe.

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie trzy warunki:

1. posiadają tytuł prawny do lokalu;

2. zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe;
3. spełniają kryterium dochodowe.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie wydał: 19 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego. Łączna kwota wydatków 17 428,80zł.

USTAWA O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

W przypadku osób, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego podstawą do bezpłatnego objęcia świadczeniami opieki zdrowotnej jest decyzja wójta potwierdzająca prawo do w/w świadczeń. Osobami, którym przysługuje ta forma wsparcia to osoby, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w przepisach ustawy o pomocy społecznej tj. 600,00 zł w przypadku rodziny i odpowiednio 776,00 w przypadku osoby samotnej.

Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Decyzję wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2023r. na podstawie upoważnienia Wójta Kierownik GOPS wydał 9 przedmiotowych decyzji dla 6 osób.

VIII. USTAWA O KARCIE DUŻEJ RODZINY

Od 01 stycznia 2019r. prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek.

Liczba wydanych w 2023r. Kart Dużej Rodziny: 158

IX. USTAWA O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE/DOMOWEJ-PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DĘBOWA KŁODA

Z dniem 22.06.2023 r. weszło w życie wiele zmian dotyczących obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, począwszy od zmian terminologicznych (przeciwdziałanie przemocy domowej zamiast dotychczasowego przeciwdziałania przemocy w rodzinie czy grupy diagnostyczno-pomocowe

w miejsce dotychczasowych grup roboczych) poprzez istotne zmiany organizacyjne. Konsekwencją przyjęcia nowelizacji było także konieczność podjęcia nowych uchwał regulujących tryb powoływania i odwoływania członków zespołów interdyscyplinarnych, zawarcia przez wójtów, burmistrzów czy prezydentów miast nowych porozumień z jednostkami delegującymi swoich członków do zespołów interdyscyplinarnych, a w dalszej kolejności także przyjęcie przez nowy zespół interdyscyplinarny regulaminu jego funkcjonowania.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W 2023r. ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Dębowej Kłodzie Gmina podejmowała działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dniu 27.09.2023r. Zarządzeniem nr 61/23 Wójta Gminy Dębowa Kłoda został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny w Dębowej Kłodzie w skład którego wchodzi przedstawiciele:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie;
- 2) Komendy Powiatowej w Parczewie;
- 3) Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Dębowej Kłodzie;
- 4) Szkoły Podstawowej w Dębowej Kłodzie;
- 5) Szkoły Podstawowej w Kodeńcu;
- 6) Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Dębowej Kłodzie;
- 7) II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim.

Funkcję przewodniczącego Zespołu pełni pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie, a zastępcą przewodniczącego (który wykonuje obowiązki powierzone mu przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i zastępuje go w czasie nieobecności) pełni specjalista pracy socjalnej również z GOPS Dębowa Kłoda.

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 10 Niebieskich Kart, w tym 8 kart założonych przez Komendę Powiatową Policji w Parczewie, a 2 założone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębowej Kłodzie.

U osób doznających przemocy i u osób stosujących przemoc domową prowadzony był regularny monitoring realizowany przez pracowników socjalnych, dzielnicowego oraz kuratora sądowego (w przypadku nadzoru sądowego). Pracownik socjalny w szczególności pracował z osobą doznającą przemocy domowej i opracowywał indywidualny plan pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi

potrzebami. Natomiast do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należało w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową. Z kolei, gdy w rodzinie wychowywane są dzieci realizujące obowiązek szkolny wsparcie realizowane było także przez pedagogów szkolnych.

W przypadku gdy w rodzinie dochodziło do nadużywania alkoholu, kierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębowej Kłodzie o objęcie leczeniem odwykowym.

X. USTAWA O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ – PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE DĘBOWA KŁODA

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

1. Wspieranie rodziny.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie zatrudniał 1 asystenta rodziny (do 28.02.2023r.), który realizował zadania nałożone na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny pracował z 3 rodzinami, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

2. Piecza zastępcza.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Koszt odpłatności za pobyt dzieci w pieczy w roku 2023 wyniósł 63 650,67 zł, liczba dzieci 7.

Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objęte są monitoringiem prowadzonym przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny.

Na bieżąco realizowany był obowiązek sprawozdawczy. Sprawozdania przekazywane są elektronicznie za pomocą oprogramowania Centralnej Aplikacji Statystycznej w formie regularnych sprawozdań resortowych jak i sprawozdań jednorazowych.

XI. PROGRAM „CZyste Powietrze”

Począwszy od miesiąca października 2020r. GOPS prowadzi postępowania mające na celu wydawanie zaświadczeń o wysokości dochodu osób, które ubiegają się o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Po otrzymaniu ządania strony o wydanie przedmiotowego zaświadczenie ustalana jest sytuacja rodziny mająca na celu udokumentowanie jej faktycznego dochodu. W tym celu GOPS bez udziału strony, występuje do urzędu skarbowego oraz zakładu ubezpieczeń społecznych.

W roku 2023 wydano **164** zaświadczeń.

XII. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY

Na podstawie art.26 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie realizował świadczenia rodzinne. Świadczenie wypłacone było dla 2 dzieci.

Środki wypłacone w 2023r 7 534,00zł.

XIII. OPIEKA WYTCNIENIOWA

W 2023 r. tut. Ośrodek realizował Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, którego zadaniem było odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez ich wsparcie w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki takiemu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, a także załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej służyły również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. W tym celu zatrudniono 3 osoby do świadczenia usług opieki wytchnieniowej. Program w całości finansowany był z Funduszu Solidarnościowego.

W ramach w/w Programu objęto 2 opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym, a także 1 rodzica dziecka do 16. roku życia.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie dokonywał doraźnych kontroli

i monitorowania świadczonych usług asystencji osobistej w miejscu ich realizacji.

Całkowity koszt realizacji programu: 22 339,33zł

XIV. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W 2023 r. Gminny Ośrodek w Dębowej Kłodzie realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, którego celem było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program w całości finansowany był z Funduszu Solidarnościowego.

W ramach programu zakwalifikowano 11 osób niepełnosprawnych w tym:

- 3 osoby ze znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności,
- 5 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- 1 dziecko do 16. roku życia.

Ponadto zatrudnionych było na umowę zlecenie 8 osób świadczących usługi asystencji osobistej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie dokonywał doraźnych kontroli i monitorowania świadczonych usług asystencji osobistej w miejscu ich realizacji.

Całkowity koszt realizacji programu: 234 099,19 zł

Projekt

z dnia 11 marca 2024 r.
przygotowany przez: Andrzej Woźniak

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBOWA KŁODA**

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Dębowa Kłoda w roku 2023 oraz potrzeb związanych z realizacją zadań na rok 2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeb związanych z realizacją zadania w brzmieniu jako załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębowa Kłoda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr.....
Rady Gminy Dębowa Kłoda
z dnia 25 marca 2024 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DĘBOWA KŁODA
W ROKU 2023
ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ
NA ROK 2024

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie w 2023 roku realizował Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Dębowa Kłoda Nr XLVIII/346/23 z dnia 28 marca 2023 roku wynikający z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.). Art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemów opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa;
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z art. 177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych gminy należy:

- 1) do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1;
- 2) Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

III. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 14 ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

„Gminny program wspierania rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025” opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny program wsparcia rodziny dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2023-2025 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie Dębowa Kłoda w latach 2020-2022. Głównym celem Programu jest wsparcie rodzin w Gminie Dębowa Kłoda w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to, jak kształtują się nasze prawidłowe wartości. Styl życia domowników oraz atmosfera panująca w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a następnie młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem wychowawczym, w którym głównym element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczej.

W I kwartale roku sprawozdawczego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracował jeden asystent rodziny zatrudniony na podstawie umowy o pracę w wymiarze jednego etatu. Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023r. wyniósł 10.705,62 zł.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodzinnej, pracownik socjalny, jeżeli uzna za zasadne, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o przyznanie rodzinie asystenta rodziny. Po otrzymaniu wniosku, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas prowadzone są działania w kierunku powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rolą asystenta jest pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspiera aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywuje jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Do zadań asystenta należy także: motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne, interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci. Praca asystenta rodziny przybiera formę socjalno-wychowawczą. Asystent uczy rodziców, jak prawidłowo wychowywać i sprawować opiekę nad dziećmi, między innymi przekazuje informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamia rodziców jaką pełnią rolę wobec dzieci, pokazuje korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców. Dostarcza informacji dotyczących sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi. Modeluje zachowania rodziców względem dzieci. W czasie kontaktów z rodziną pokazuje, jak spokojnie rozmawiać z dziećmi, jak wydawać polecenia i je egzekwować, jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji. Prowadzi trening umiejętności wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Zachęcają do okazywania dzieciom miłości. Motywuje rodziców do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły czy przedszkola.

W ramach obowiązków asystent uczy dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych (wyszukiwał ofert pracy, pomagał w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych). W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie bieżących opłat, zaciąganych zobowiązań. W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi.

Kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw, zachowań, wzorów postępowania zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi. Wpajanie dzieciom systematyczności w nauce i w odrabianiu lekcji co wpływa na oceny i postępy edukacyjne podopiecznych. Asystent motywuje rodziny do dbania o zdrowie. Poszukiwał specjalistów, umawiał na wizyty lekarskie (m.in. kontakt z psychologiem). W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawą działania asystenta rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystent rodziny prowadzi karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkania asystenta z rodziną i opis działań prowadzonych z rodziną.

Rodziny objęte pracą asystenta rodziny.

Asystent w roku objętym sprawozdaniem pracował z 3 rodzinami, które wychowywały 5 małoletnich dzieci, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającej na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny w 2023r. zakończył współpracę z jedną rodziną ze względu na osiągnięte cele oraz zawiesił współpracę z dwoma rodzinami do czasu powrotu rodzin do miejsca zamieszkania.

IV. WSPÓŁFINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek realizuje zadania dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej, tj.: rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 pkt 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości;

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Na koniec 2023r. roku w pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci z czego 4 dzieci w rodzinie zastępczej i 3 dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Łączna kwota współfinansowanych kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 63.650,67 zł.

V. WYKAZ POTRZEB NA ROK 2024 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPARCIA RODZINY

W budżecie na 2024 rok Ośrodek ma zapewnione środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

W chwili obecnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie nie ma zatrudnionego asystenta rodziny z powodu rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron na wniosek pracownika. Ośrodek planuje zatrudnienie asystenta rodziny w roku 2024.

Projekt

z dnia 11 marca 2024 r.
przygotowany przez: Anna Karwacka

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBOWA KŁODA**

z dnia 25 marca 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w latach 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), w związku oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2021, poz. 1249, z późn. zm.) Rada Gminy Dębowa Kłoda uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębowa Kłoda.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXIV/152/20 Rady Gminy Dębowa Kłoda z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dębowa Kłoda na lata 2021-2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do UCHWAŁY
NR RADY GMINY
DĘBOWA KŁODA
z dnia r.

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY

DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB

DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

DOMOWEJ NA TERENIE
GMINY

DĘBOWA KŁODA

NA LATA 2024-2030

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Prowadzenie procedury Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2021-2023 przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.....	6
3. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Dębowa Kłoda.....	7
4. Cele programu.....	21
5. Wdrażanie programu.....	22
6. Założenia programu.....	26
7. Zasoby gminy Dębowa Kłoda w zakresie realizacji programu. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu.....	27
8. Zagrożenia w realizacji zadań programu. Harmonogram realizacji programu. Przewidywane efekty i rezultaty.....	27
9. Monitorowanie, sprawozdawczość i finansowanie programu.....	29
10. Załączniki.....	30

WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.), zwana dalej ustawą definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Problem przemocy nie traci aktualności. Przemoc to zjawisko wszechobecne. Występuje w różnych środowiskach i różnych sferach życia. We współczesnym świecie jest ona zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. W opinii R. Gellesa i M.A. Strausa trudności te wynikają stąd, iż przemoc nie jest pojęciem klinicznym, nie jest także pojęciem naukowym, lecz politycznym, dlatego też rozumienie tegoż zjawiska będzie ulegać zmianom wraz ze zmianą sytuacji społecznej¹. Termin przemoc potocznie najczęściej

¹ Za: I. Pospiszyl, Przemoc w rodzinie, WSiP, Warszawa 1994, s. 14.

zastępowany jest takimi pojęciami jak brutalność, okrucieństwo, przestępczość². Pod pojęciem przemocy najczęściej rozumie się relację między ludźmi, która opiera się na użyciu przeważającej siły³. Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił – jedna bowiem ze stron ma przewagę nad drugą; ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy. W odniesieniu do zachowań przemocowych można wyróżnić cztery cechy charakterystyczne występujące jednocześnie, które stanowią istotę problemu przemocy. Po pierwsze działania osób stosujących przemoc nie są przypadkowe, kieruje nimi intencjonalność. Po drugie osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną. Po trzecie działania osób stosujących przemoc naruszają prawa, dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Czwarta cecha to zadawanie bólu oraz spowodowanie szkody psychicznej lub fizycznej.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna — jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia (popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie rękami i przedmiotami, parzenie, użycie broni itp.).
- 2) Przemoc seksualna — to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności (wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie współżycia seksualnego z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego itp.).
- 3) Przemoc psychiczna — to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, karanie przez odmowę uczuć, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, stosowanie gróźb itp.).
- 4) Przemoc ekonomiczna — to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy (odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.).
- 5) Zaniedbanie — to ciągle nie zaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

² Ks. J. Młyński, Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych, „Studia Socialia Cracoviensia” 4 (2012), nr 2 (7), s. 143.

³ J. Rudniański, Klasyfikacja, źródła i ocena przemocy w stosunkach międzyludzkich. Zarys ogólny, [w:] B. Hołyst (red.), Przemoc w życiu codziennym, Cinderella Books, Warszawa 1997, s. 5.

6) Cyberprzemoc — elektroniczna agresja, czyli przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych. głównie telefonu i komputera, zaliczamy do niej: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z grona „znajomych” w internecie; celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.

Przemoc domowa ma negatywne konsekwencje i jest przestępstwem zgodnie z art. 207 Kodeksu Karnego. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Pomimo większej świadomości społecznej tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety, dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. Zdarza się także, że przemocy doświadczają również mężczyźni. Narastanie zjawiska przemocy domowej wymaga niezwłocznego podjęcia działań i skoordynowanej pracy instytucji pracujących z dzieckiem oraz rodziną.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) w art. 6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. W Gminie Dębowa Kłoda dotychczas obowiązywał Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dębowa Kłoda, na lata 2021-2024. Z uwagi na szereg zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym nałożenie na gminy nowych zadań, a także zmianę nazwy na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) zasadnym jest opracowanie i przyjęcie programu z nowymi założeniami dot. przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda.

Z uwagi na obowiązek ustawowy i społeczny nakaz dbania o osoby dotknięte przemocą domową należy te działania kontynuować i realizować nowe zadania. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy

Domowej na terenie Gminy Dębowa Kłoda, zwany Programem ma charakter długofalowy, jego działania obejmują lata 2024—2030.

I. PROWADZENIE PROCEDURY NIEBIESKIE KARTY NA PRZESTRZENI LAT 2021 - 2023 PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE/ DOMOWEJ

Tabela 1: Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2021-2023

Rok	NK założone przez policję	NK założone przez GOPS	NK założone przez GKRPA	Razem
2021	17	0	1	18
2022	11	0	0	11
2023	8	0	2	10

Tabela 2: Procedura Niebieskie Karty prowadzona przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/Domowej

Rok	Liczba wypełnionych Niebieskich Kart C	Liczba wypełnionych Niebieskich Kart D	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	Liczba posiedzeń Zespołu
2021	9	8	22	4
2022	6	2	20	4
2023	4	4	22	3

Tabela 3: Zakończenie procedury Niebieskie Karty przez Grupy Robocze/Zespół Interdyscyplinary

Rok	Zakończenie procedury NK z uwagi na zrealizowany plan pomocy i zaprzestaniu przemocy w rodzinie	Liczba zakończonych NK z uwagi na brak zasadności	Liczba stwierdzonych konfliktów rodzinnych	Liczba zakończonych procedur NK łącznie
2021	16	0	0	16
2022	9	1	0	10
2023	7	0	0	7

1.1. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY DĘBOWA KŁODA

W 2021 roku Gmina Dębowa Kłoda liczyła 4001 mieszkańców (dane z UG). Zespół interdyscyplinary prowadził 18 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 11 procedur było wszczętych w danym roku, a 7 procedur było kontynuowanych z roku poprzedniego.

W 2022 roku Gmina Dębowa Kłoda liczyła 3949 mieszkańców (dane z UG). Zespół interdyscyplinary prowadził łącznie 11 procedur „Niebieskie Karty” w tym: 9 procedur było wszczętych w 2022 roku, a 2 procedury były kontynuowane z roku poprzedniego.

W 2023 roku Gmina Dębowa Kłoda liczyła 3852 mieszkańców (dane z UG). Zespół interdyscyplinary prowadził łącznie 10 procedur „Niebieskie Karty” w tym: 8 procedur było wszczętych w 2023 roku, a 2 procedury było kontynuowane z roku poprzedniego.

Na podstawie powyższych danych oraz dokumentacji gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dębowej Kłodzie wynika, że na przestrzeni lat 2021-2023 na terenie Gminy Dębowa Kłoda zjawisko przemocy ma tendencje spadkową. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie naszej Gminy bywa często powiązane z problemem alkoholowym występującym w rodzinie. Statystyki pokazują, że osoby stosujące przemoc w chwili popełnienia czynu znajdują się pod wpływem alkoholu. Jest to spowodowane tym, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na różnego rodzaju sytuację. Osoby stosujące przemoc, które znajdowały się pod wpływem alkoholu, niejednokrotnie wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie ich negatywnego zachowania.

Z posiadanych danych wynika, że na terenie Gminy Dębowa Kłoda przeważająca liczba formularzy Niebieska Karta Część A została sporządzana przez funkcjonariuszy Policji. Najczęściej dokonuje się to podczas przeprowadzanych interwencji domowych. Charakterystyczną cechą przemocy domowej jest dysproporcja sił, stąd też najczęściej dotyka osoby słabszych. Zwykle są to kobiety, dzieci oraz osoby starsze lub niepełnosprawne. Na terenie gminy Dębowa Kłoda osobami najczęściej doznającymi przemocy są kobiety, natomiast osobami najczęściej stosującymi przemoc - mężczyźni. Przemoc domowa dotycząca dzieci jest szczególnie trudna do wykrycia z powodu zachowywania tajemnicy przez osoby dorosłe, jak i same dzieci. Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci jest przemoc psychiczna, za nią znajduje się przemoc fizyczna. W myśl nowelizacji ustawy o pomocy społecznej należy pamiętać, że każda małoletnia osoba, która jest świadkiem przemocy domowej, staje się osobą doznającą przemocy domowej.

Na terenie Gminy Dębowa Kłoda w ostatnich latach nie prowadzone były procedury Niebieskich Kart, w których osobą doznającą przemocy są osoby niepełnosprawne.

Wsparcie instytucjonalne w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Podmioty realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie/domowej:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie;
- Komenda Powiatowa Policji w Parczewie;
- Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębowej Kłodzie;
- Szkoła Podstawowa w Dębowej Kłodzie;
- Szkoła Podstawowa w Kodeńcu;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dębowej Kłodzie.

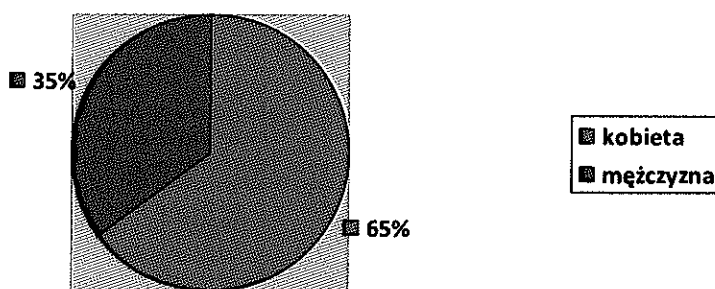
Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Dębowa Kłoda w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Aby lepiej zbadać i zdiagnozować problem przemocy na terenie Gminy Dębowa Kłoda w miesiącu lutym 2024 roku przeprowadzono badania ankietowe, które miały na celu zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Dębowa Kłoda. Anonimową ankietę dot. zjawiska przemocy domowej wypełniło 48 osoby. Ankieta została opracowana przez pracowników socjalnych, którzy są zatrudnieni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie (załącznik nr 1). Opracowany raport z badań ankietowych wykazał, iż zjawisko przemocy na terenie Gminy pomimo tendencji spadkowej, o czym na przestrzeni trzech lat świadczy zmniejszająca się liczba wszczętych procedur „Niebeskie Karty”, nadal stanowi poważny problem społeczny. Głównym założeniem badań była diagnoza zjawiska przemocy, uzyskanie informacji nt. świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy, opracowanie potencjału (instytucjonalnego i obywatelskiego) i zasobów umożliwiających przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.

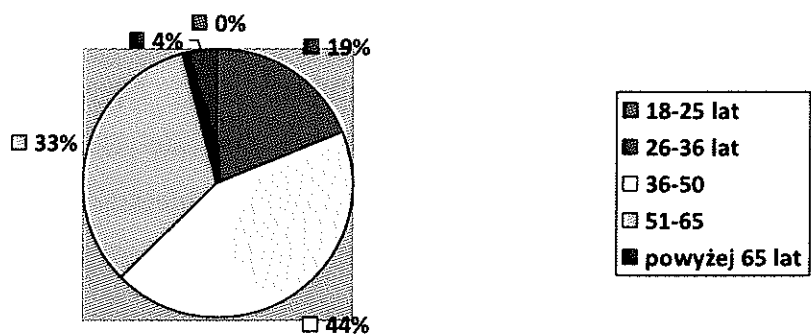
Wyniki badań ankietowych zawierają poniższe diagramy

1. Płeć :

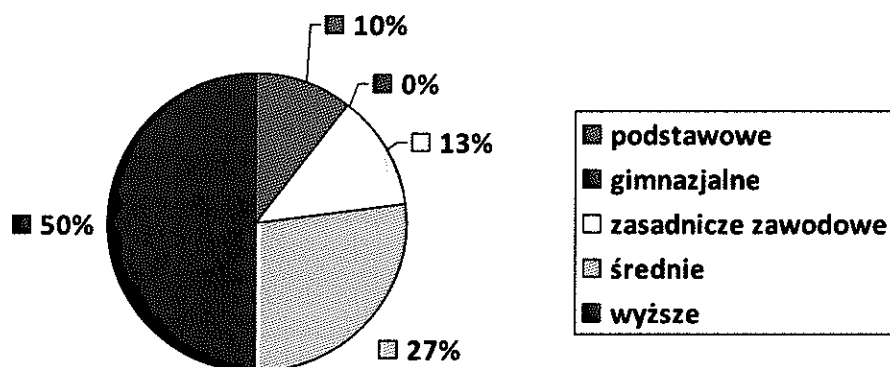
48 odpowiedzi

2. Wiek :
48 odpowiedzi

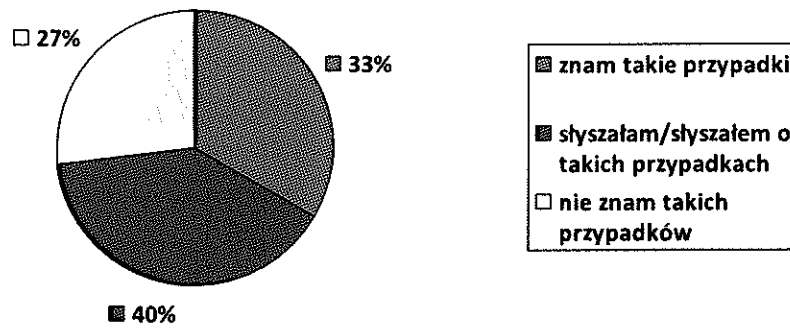

3. Wykształcenie :
48 odpowiedzi

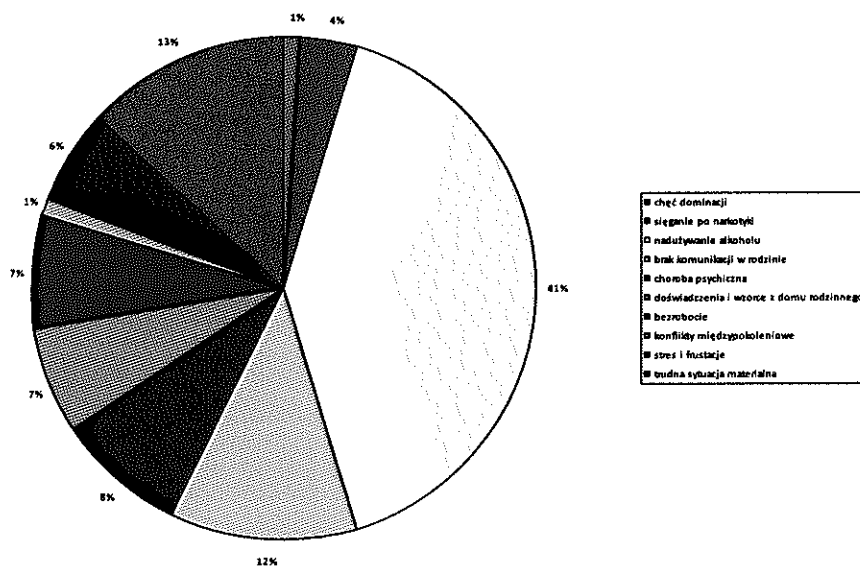
4. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda lub o nich słyszała/słyszał?

48 odpowiedzi

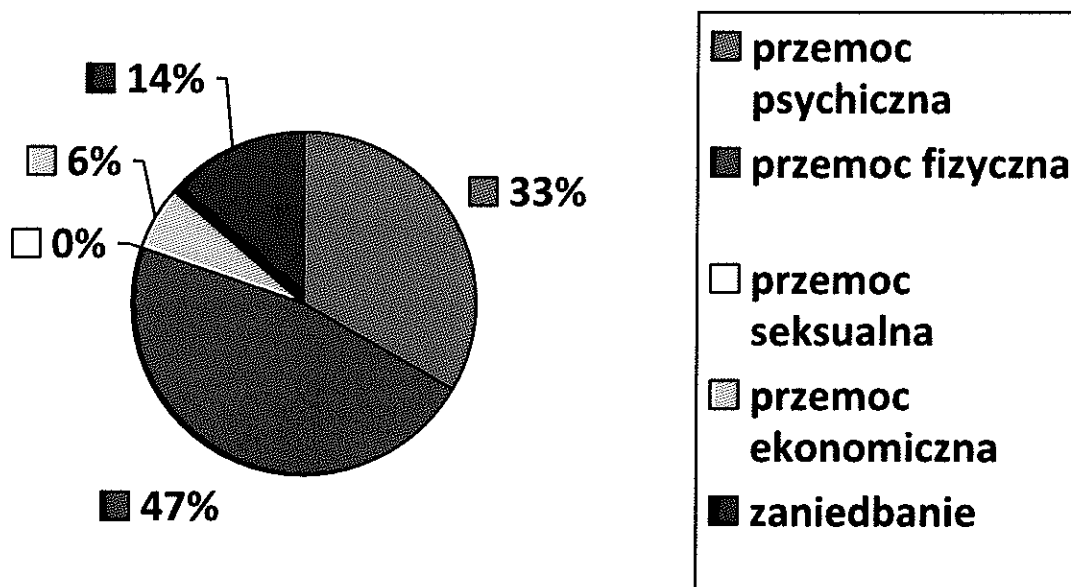
5. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

48 odpowiedzi

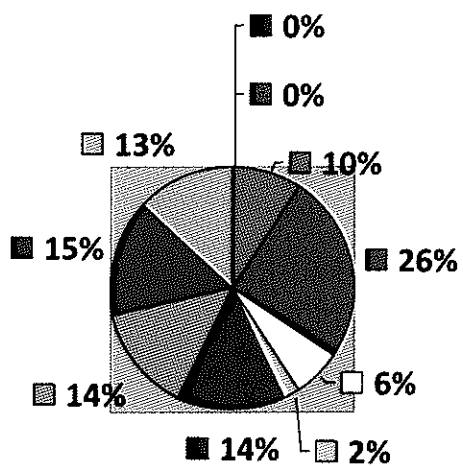
6. Jakie Pani/Pana zdaniem występują rodzaje przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda?

44 odpowiedzi

7. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy domowej?

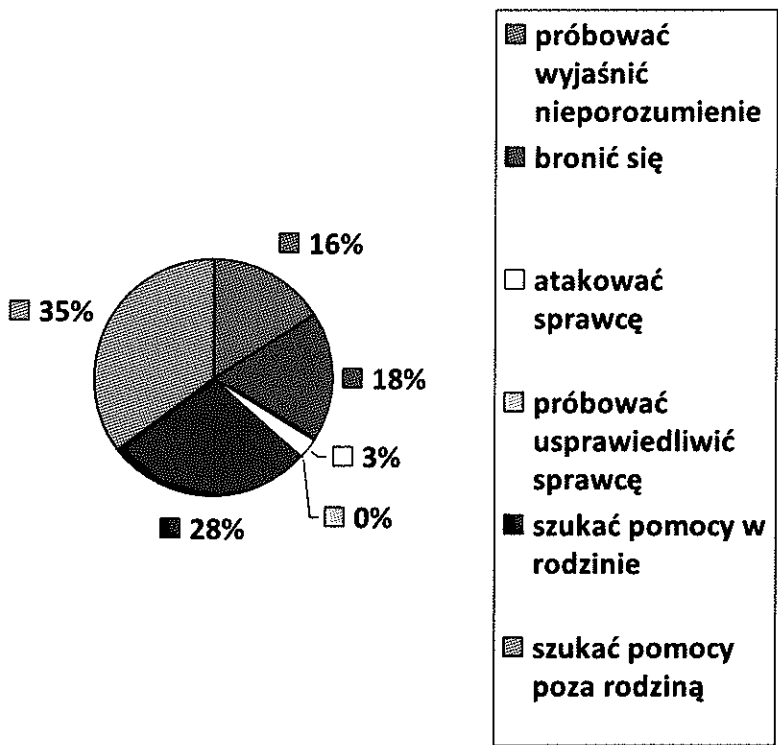
48 odpowiedzi

- poziom wykształcenia
- cechy charakteru
- brak umiejętności wychowawczych
- izolacja społeczna rodziny
- status społeczny i materialny
- poczucie bezkarności
- przyzwolenie ofiary
- przyzwolenie otoczenia
- chęć naśladowania innych
- nie wiem

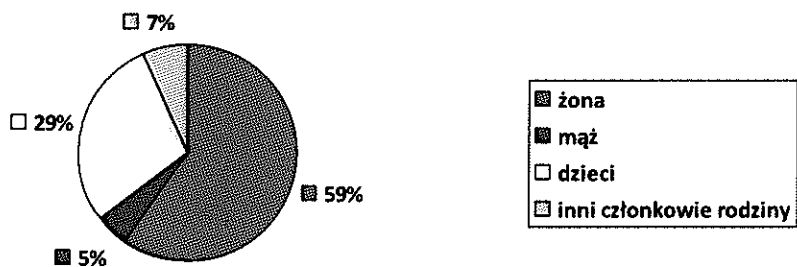
8. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się **ofiara** przemocy domowej?

48 odpowiedzi

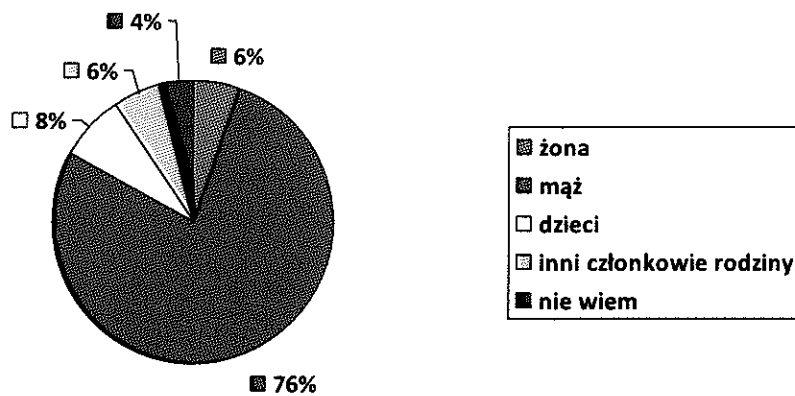
9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej **ofiara** przemocy domowej?

47 odpowiedzi

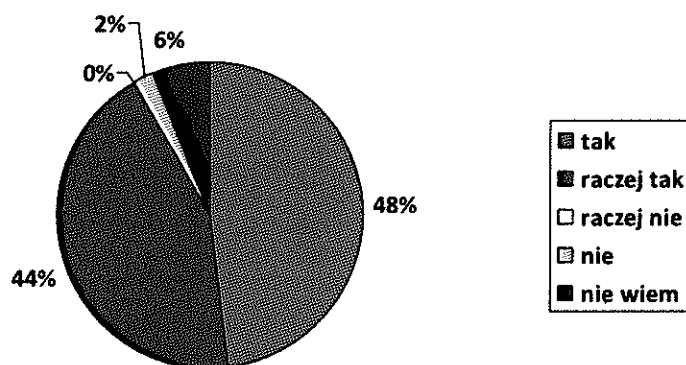
10. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej **sprawcą** przemocy domowej?

48 odpowiedzi

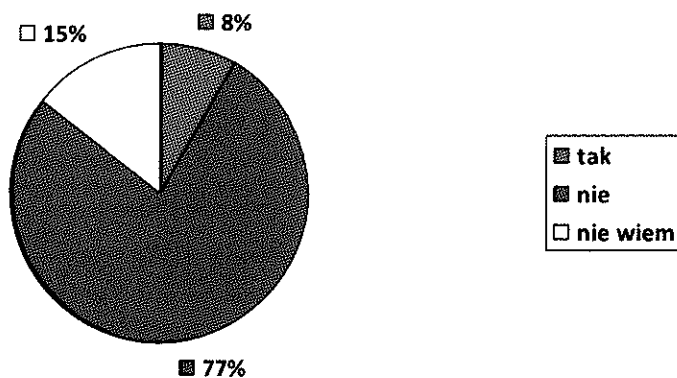
11. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem?

48 odpowiedzi

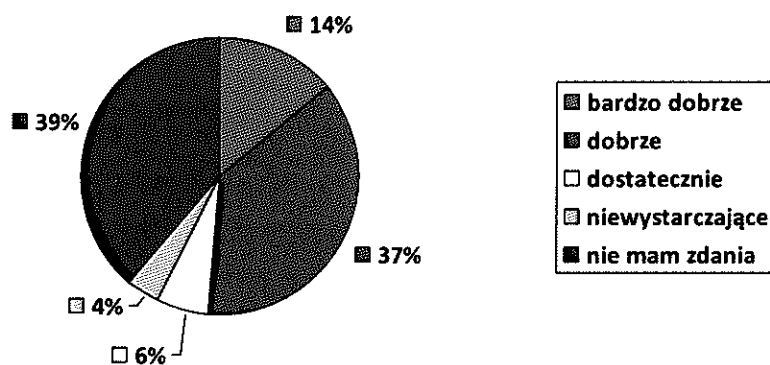
12. Czy Pani/Pana uważa, czy przemoc domowa to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać?

48 odpowiedzi

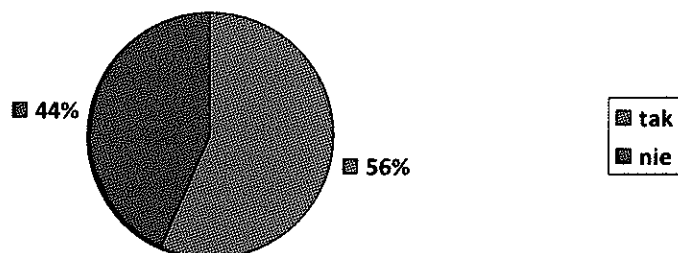
13. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie Dębowa Kłoda działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?

48 odpowiedzi

14. Czy słyszał Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Dębowa Kłoda?

48 odpowiedzi

15. Jakie działania Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć w gminie Dębowa Kłoda w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej:

- spotkania i akcje informacyjne;
- dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej;
- informowanie o konsekwencjach karnych takiego działania;
- telefon zaufania;
- analiza faktyczna potrzeb- stwierdzić problem i stale monitorować dostępnymi narzędziami takie środowisko;
- zwiększyć kontrole;
- częstszy monitoring sprawców przemocy;
- zwiększenie świadomości społeczeństwa;
- poszerzanie wiedzy społeczności przez organizowanie spotkań, pikników itp.;
- spotkania dotyczące przeciwdziałania zjawisku przemocy z KGW oraz innymi organizacjami pozarządowymi;
- częstszy kontakt z rodziną w której istnieje problem;
- ofiary przemocy powinny zgłaszać swoje przypadki do instytucji uprawnionych do udzielania im takiej pomocy i nie bać się konsekwencji ze strony sprawcy

Analizując powyższą ankietę, większość badanych stanowiły kobiety (65%), zaś mężczyźni (35%). Jeżeli chodzi o wiek to najwięcej respondentów było w przedziale 36-50 lat (44%), zaś posiadane wykształcenie badanych to w większości wyższe (50%), następnie średnie (27%), zasadnicze zawodowe (13%) i podstawowe (10%).

Jak wynika z powyższych wyników badana większość respondentów zetknęła się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie (33%) lub też słyszała o takich przypadkach (40%). Jeżeli chodzi o przyczyny stosowania przemocy większość badanych zaznaczyła jako przyczynę: nadużywanie alkoholu (41%), natomiast jako czynniki wpływające na postępowanie sprawców większość wskazała wariant cechy charakteru (26%), następnie przyzwolenie ofiary (15%), poczucie bezkarności (14%), status społeczny i materialny (14%) oraz przyzwolenie otoczenie (13%). Większość badanych (35%) wskazuje, iż ofiara powinna szukać pomocy poza rodziną, mniej respondentów wskazuje na poszukiwanie pomocy w rodzinie (28%). Nadal są osoby, które wskazują, iż ofiara powinna bronić się sama (18%) lub próbować wyjaśniać nieporozumienia (16%), co świadczy o ich niewiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Badane społeczeństwo na terenie Gminy Dębowa Kłoda w większości uważa, że przemoc nie jest prywatną sprawą (77%), tylko 8% badanych zaznaczyło, że przemoc to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać, natomiast niewielka grupa osób nie ma w tej sprawie zdania (15%). W związku z powyższym można stwierdzić, iż wzrasta świadomość społeczna nt. zjawiska przemocy domowej. W rodzajach przemocy najczęściej występujących w Gminie Dębowa Kłoda badani respondenci wskazują w kolejności przemoc fizyczną (47%), przemoc psychiczną (33%), zaniedbanie (14%), przemoc ekonomiczną (6%). Można stwierdzić, iż wrosła świadomość społeczna ankietowanych dot. przemocy psychicznej, ponieważ społeczność zaczęła zdawać sobie sprawę, iż ten rodzaj przemocy w bardzo dużym stopniu narusza godność osobistą, gdyż ofiara doświadcza poniżenia ze strony sprawcy. Według badanej społeczności najczęstszymi ofiarami przemocy w rodzinie są żony (59%), następnie wymieniane są dzieci (29%), inni członkowie rodziny (7%) a także mężowie (5%). Jako sprawców respondenci wymieniają: mężów (76%), dzieci (8%), żony (6%), innych członków rodziny (6%), odpowiedź nie wiem zaznaczyło 4% badanych. Odpowiedzi te świadczyć mogą o tym, że społeczność zaczęła zauważać, iż nie tylko mężczyzna, który ma przewagę siły fizycznej jest sprawcą przemocy, on sam również może być ofiarą każdej formy przemocy. Nadal jednak na terenie gminy Dębowa Kłoda kobiety postrzegane są jako najczęstsze ofiary przemocy, o czym świadczą też założone na przestrzeni trzech lat Niebieskie Karty. Wyniki badań wskazują, iż przemoc domowa jest istotnym problemem na terenie Gminy Dębowa Kłoda, jednak można

stwierdzić, iż świadomość społeczeństwa wzrasta. Ponadto na pytanie jak dana osoba ocenia działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dębowa Kłoda badana większość ankietowanych nie ma zdania (39%), ocenia dobrze (37%), bardzo dobrze (17%), dostatecznie (6%) oraz niewystarczająco (4%). Duża część badanych wymienia działania jakie należy podjąć, aby przeciwdziałać zjawisku przemocy i pojawiają się następujące propozycje: akcje i spotkania informacyjne; dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej; informowanie o konsekwencjach karnych takiego działania; telefon zaufania; zwiększyć kontrole/częstszy monitoring sprawców przemocy; poszerzanie wiedzy i świadomości społeczności przez organizowanie spotkań, pikników itp.; spotkania dotyczące przeciwdziałania zjawisku przemocy z KGW oraz innymi organizacjami pozarządowymi; częstszy kontakt z rodziną w której istnieje problem; ofiary przemocy powinny zgłaszać swoje przypadki do instytucji uprawnionych do udzielania im takiej pomocy i nie bać się konsekwencji ze strony sprawcy.

W latach 2021-2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie prowadził następujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. monitorowanie rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zagrożonych przemocą;
2. udzielanie poradnictwa rodzinnego;
3. wspieranie rodziców borykających się z problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczej;
4. pomoc finansowa;
5. obsługa techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie/domowej.

Monitoring przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aktualnie monitoring przeciwdziałania przemocy domowej jest obowiązkiem nałożonym przez ustawę. Instytucje prowadzące działania profilaktyczne uświadamiają społeczeństwu istotę problematyki dot. Przemocy domowej, a tym samym przyczyniają się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Na terenie Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Dębowej Kłodzie w latach 2021-2023 były prowadzone następujące działania:

1. Zebrania z rodzicami dzieci z klas I, II i III, a następnie z rodzicami uczniów klas IV i V, na których psycholog Powiatowej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Parczewie przedstawił prezentację „Zasady wychowania dzieci w domu i w szkole a przemoc rówieśnicza”. Oba zebrania odbyły się w październiku 2022.

2. Warsztaty „Stop agresji” z uczniami – chłopcami, prowadzone przez specjalistów PPPP w Parczewie. Dаты spotkań: 27.03.2023 - klasa IV, 29.03.2023 - klasa V.
3. Systematyczne rozmowy/konsultacje z uczniami, którzy zgłaszali problemy w środowisku domowym prowadzone w szkole przez pedagoga, dyrektora i wychowawców. W razie konieczności rozmowy z rodzicami uczniów.
4. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębowej Kłodzie – prowadzenie działań według harmonogramu.
5. Spotkania z przedstawicielami Policji w Parczewie: pogadanki i warsztaty dla uczniów w poszczególnych klasach, konsultacje indywidualne z dyrektorem, pedagogiem i wychowawcami w sprawach uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Współpraca z kuratorem sądowym (według potrzeb) w celu ustalania sposobów rozwiązywania zaistniałych problemów uczniów objętych opieką kuratora.
7. Wspólne działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych w rodzinach (dyrektor, pedagog, wychowawcy).
8. Szkoleniowa Rada Pedagogiczna nauczycieli oraz zebranie z rodzicami – wrzesień 2023. Terapeutka prowadząca spotkania przedstawiła zagrożenia wynikające z niekontrolowanego dostępu dzieci do internetu i mediów społecznościowych. Podkreśliła, że wiele treści zawartych w mediach i długi czas spędzania dzieci przy urządzeniach ma zdecydowanie negatywny wpływ na rozwój emocjonalno-społeczny uczniów przejawiający się niepożądanymi zachowaniami w szkole i w domu.
9. Terapeuci przeprowadzili zajęcia warsztatowe dla uczniów klasy II oraz dla uczniów klasy V, mające na celu zdiagnozowanie przyczyn i wypracowanie sposobów eliminowania zachowań agresywnych występujących u niektórych uczniów w tych klasach.

Patrząc na powyższe Szkoła Podstawowa w Dębowej Kłodzie również prowadzi działania profilaktyczne, organizują warsztaty, spotkania, które prowadzone są przez wykwalifikowanych trenerów, co przyczynia się do wzrostu świadomości dot. przemocy domowej zarówno dzieci jak również młodzieży.

Nadal będzie kontynuowana działalność Zespołu interdyscyplinarnego, która ma na celu podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz rodzin zagrożonych przemocą domową.

Wyniki badań potwierdzają, że na terenie gminy Dębowa Kłoda problem przemocy nadal istnieje i stanowią kierunek działań dla Gminnego Programu Przeciwdziałania

Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

II. CELE PROGRAMU

1. cel główny: PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ I SKUTECZNE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW Z NIM ZWIĄZANYCH NA TERENIE GMINY DĘBOWA KŁODA

Cel główny jest realizowany poprzez:

2. cele szczegółowe:

- 1) Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w ramach działań interwencyjnych procedura „Niebieskie Karty”.
- 2) Zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy domowej.
- 3) Kierowanie i zobowiązanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym oraz informowanie o podmiocie realizującym powyższe programy. Członkowie zespołu pouczają osobę stosującą przemoc domową o obowiązku dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń o zgłoszeniu się do uczestnictwa w co najmniej jednym z w/w programów.
- 4) Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, poprzez wizyty członków grup diagnostyczno-pomocowych w miejscu zamieszkania rodzin oraz udzielanie poradnictwa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy.
- 5) Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy. Pogadanki, konkursy o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej.
- 6) Działania edukacyjne skierowane do osób dorosłych służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

- 7) Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy Dębowa Kłoda wobec zjawiska przemocy dzięki spotkaniom informacyjnym, prowadzonym kampaniom społecznym oraz udostępnianym materiałom informacyjnym o problematyce przemocy domowej.

III. WDRAŻANIE PROGRAMU

Gminny System Przeciwdziałania Przemocy Domowej będzie opierał się w szczególności na tworzeniu warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów pracujących na rzecz dziecka i/lub rodziny.

DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO:

1. Diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej;
3. Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową;
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych do prac z indywidualnymi przypadkami i monitorowanie realizowanych przez nich zadań.
6. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.
7. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym oraz informowanie o podmiocie realizującym powyższe programy. Członkowie zespołu pouczają osobę stosującą przemoc domową o obowiązku dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń o zgłoszeniu się do uczestnictwa w co najmniej jednym z w/w programów.
8. Członkowie zespołu pracują w sposób skoordynowany, zgodnie z zasadą współpracy i podczas posiedzeń będą wymieniali swoje informacje, spostrzeżenia, zgłaszali ewentualne nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodzin na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Dębowa Kłoda.

DZIAŁALNOŚĆ GRUP DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWYCH:

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań określonych w Ustawie, Zespół powołuje w każdym przypadku grupę diagnostyczno-pomocową. Powołanie grupy diagnostyczno-pomocowej następuje w formie uchwały Zespołu.

Grupę diagnostyczno-pomocową Zespół powołuje niezwłocznie – nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej lub po otrzymaniu formularza Niebieska Karta A. Uchwałę w sprawie powołania grupy diagnostyczno-pomocowej Zespół może przyjąć w drodze korespondencyjnego uzgadniania stanowisk (tryb obiegowy). Uchwałę uważa się za przyjętą po upływie okresu przewidzianego w Ustawie (3 dni), o ile żaden członek Zespołu nie wniósł sprzeciwu. Grupa powoływana jest na piśmie (Załącznik nr 4 do Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w Dębowej Kłodzie).

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej Zespół powołuje osoby wymienione w art. 9a ust 11 i 11a Ustawy. W uzasadnionych przypadkach Zespół może poszerzyć skład grupy o inne osoby wymienione w art. 9a ust.11b-11d oraz w ust. 12 i 12c Ustawy.

Zespół poszerza również skład grupy diagnostyczno-pomocowej o osoby wymienione w art. 9a ust.11b-11d oraz ust. 12 i 12c Ustawy na wniosek osób, o których mowa 9a ust. 11 i 11a Ustawy (pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, funkcjonariusz Policji oraz żołnierz Żandarmerii Wojskowej).

Skład grup diagnostyczno-pomocowych jest zmienny na każdym etapie pracy Grupy i uzależniony jest od zgłaszanego problemu.

W skład w/w grup zawsze wchodzi:

- a) pracownik socjalny
- b) funkcjonariusz policji

W zależności od problemu rodziny w skład w/w grup mogą także wchodzić:

- a) asystent rodziny;
- b) nauczyciel wychowawca ;
- c) osoby wykonujące zawód medyczny;

- d) przedstawiciel GKRPA w Dębowej Kłodzie;
- e) psycholog;
- f) pedagog;
- g) kurator sądowy.

Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Każda grupa diagnostyczno-pomocowa na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród osób wchodzących w skład Grupy koordynatora Grupy, który kieruje jej pracami. Protokół z posiedzenia grupy sporządza jej koordynator i przekazuje do zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia.

Podczas pierwszego spotkania grupy diagnostyczno-pomocowej sporządzana jest diagnoza sytuacji rodziny oraz we współpracy z osobą doznającą przemocy tworzony jest plan pomocy osobie/rodzinie wraz ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych etapów działań. Wyznaczone zostają zadania dla poszczególnych członków grupy diagnostyczno-pomocowej, a także dla osoby/rodziny. Plan działań grupy diagnostyczno-pomocowej stanowi druk Niebieska Karta - C, której uzupełnieniem jest protokół z pierwszego posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej.

Podczas kolejnych spotkań Grupy, w tym również z udziałem osoby stosującej przemoc domową, dokonuje się monitoringu działań wobec osoby/rodziny, której problem dotyczy. Dopuszcza się dokumentowanie podejmowanych działań z traktacji monitoringu sytuacji rodziny także w formie notatek urzędowych oraz innych pism sporządzonych przez członków Grupy.

Wizyty pracownika socjalnego i funkcjonariusza policji w miejscu zamieszkania rodziny odbywają się w celu oceny sytuacji osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.

Do zadań grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności:

- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia występowania przemocy domowej;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;

- podejmowanie działań na rzecz osób doświadczających przemocy, jak też stosujących przemoc domową. Prowadzenie poradnictwa o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, jak też z pomocy w Ośrodku Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Parczewie.

Grupa diagnostyczno- pomocowa kieruje do zespołu wnioski o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Grupa diagnostyczno- pomocowa występuje do zespołu z wnioskiem o złożenie zawiadomienia przez osobę stosującą przemoc o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r.- Kodeks wykroczeń.

Członkowie grupy realizują plan pomocy rodzinie ustalony na posiedzeniu grupy, monitorują sytuację osób doznających przemocy lub zagrożonych wystąpieniem przemocy, w tym również co najmniej 9 miesięcy po zakończeniu procedury. Monitoring rodziny dokumentowany jest w formie notatki służbowej i przedkładany jest koordynatorowi grupy diagnostyczno-pomocowej.

Po podjęciu decyzji przez Grupę o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” na podstawie art. 9h ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 Ustawy, grupa diagnostyczno-pomocowa sporządza protokół zakończenia procedury „Niebieskie Karty”, którego kopia niezwłocznie przekazywana jest Przewodniczącemu Zespołu.

Zakończenie procedury Niebieskie Karty następuje w przypadku:

- ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej;
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Po podjęciu decyzji przez Grupę o odstąpieniu od dalszych działań w przypadku niepotwierdzenia przemocy domowej, grupa diagnostyczno-pomocowa sporządza protokół zakończenia działań, którego kopia niezwłocznie przekazywana jest Przewodniczącemu Zespołu.

Po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z art. 9h ust. 1 pkt 1 lub 2 Ustawy, wszyscy członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej prowadzą działania monitorujące przez okres 9 miesięcy, dokumentując te działania w formie notatek urzędowych lub w inny pisemny sposób. Ponadto w celu dokonania oceny i analizy sytuacji osób, wobec których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty” członkowie Grupy odbywają posiedzenia w wyznaczonych przez siebie terminach przy zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”

i sporządzają Protokół z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej dotyczący działań monitorujących po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.

Dokumentacja pracy grupy diagnostyczno-pomocowej jest gromadzona i przechowywana w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie, który prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Realizacja celów programu zakłada:

- 1) Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej.
- 2) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- 3) Udział osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych lub korekcyjno- edukacyjnych w celu zaprzestania stosowania przemocy.
- 4) Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- 5) Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 6) Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

2. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm);
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r., w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870);
- Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17);

- Ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2809 z późn. zm.).

VII. ZASOBY GMINY DĘBOWA KŁODA W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zasoby ludzkie — specjaliści z różnych dziedzin (pracownicy socjalni, pedagodzy, funkcjonariusz policji, kurator sądowy, lekarz). Wszyscy specjaliści wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 2) Zasoby instytucjonalne — instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, placówki oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej, kościoł.

VIII. CZYNNIKI GWARANTUJĄCE WŁAŚCIWĄ REALIZACJĘ PROGRAMU

- 1) Wsparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, powiatowym i wojewódzkim.
- 2) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
- 3) Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
- 4) Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią.
- 5) Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
- 6) Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu osób uwikłanych w zjawisko przemocy.

IX. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMU

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Negatywne wzorce zachowań społecznych.
3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
4. Brak współpracy niektórych rodzin w zakresie przewyciężania kryzysów.

5. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
6. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
7. Zbyt mała współpraca interdyscyplinarna ze strony niektórych instytucji.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU - program realizowany będzie na terenie Gminy Dębowa Kłoda w latach 2024 - 2030. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY I REZULTATY

- 1) Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych.
- 2) Świadczenie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz świadków przemocy domowej.
- 3) Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak też poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak również dla osób stosujących przemoc domową.
- 4) Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc domową na temat skutków prawno-moralnych przemocy domowej poprzez udział w programach skierowanych dla sprawców przemocy.
- 5) Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy poprzez działania prowadzone przez placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 6) Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i metod wychowawczych wobec dzieci. Stosowanie systemu kar i nagród bez użycia przemocy.
- 7) Zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką.
- 8) Zmiana postaw mieszkańców Gminy Dębowa Kłoda wobec zjawiska przemocy domowej.

XII. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ, FINANSOWANIE PROGRAMU

monitorowanie

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie danych udzielanych przez instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz corocznej analizy sprawozdań z wykonywania zadań, w tym osiągniętych efektów.

sprawozdawczość:

Do 30 kwietnia każdego roku Zespół Interdyscyplinarny w Dębowej Kłodzie przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu (załącznik nr 2).

finansowanie:

program finansowany będzie ze środków własnych zabezpieczonych w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębowej Kłodzie.

1. Płeć:
 - Kobieta
 - Mężczyzna
2. Wiek:
 - 18-25 lat
 - 26-35 lat
 - 36-50 lat
 - 51-65 lat
 - powyżej 65 lat
3. Wykształcenie:
 - podstawowe
 - gimnazjalne
 - zasadnicze zawodowe
 - średnie
 - wyższe
4. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda lub o nich słyszał/słyszała?
 - znam takie przypadki
 - słyszałam/słyszałem o takich przypadkach
 - nie znam takich przypadków
5. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?
 - chęć dominacji materialnej
 - sięganie po narkotyki
 - nadużywanie alkoholu
 - brak komunikacji w rodzinie
 - choroba psychiczna
 - doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego
 - bezrobocie
 - konflikty międzypokoleniowe
 - stres i frustracje
 - trudna sytuacja materialna
6. Jakie Pani/Pana zdaniem występują rodzaje przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda?
 - przemoc psychiczna
 - przemoc fizyczna
 - przemoc seksualna
 - przemoc ekonomiczna
 - zaniedbanie
7. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie **sprawców** przemocy domowej:
 - poziom wykształcenia
 - cechy charakteru
 - brak umiejętności wychowawczych
 - izolacja społeczna rodziny
 - status społeczny i materialny
 - poczucie bezkarności
 - przyzwolenie ofiary

- przyzwolenie otoczenia
 - chęć naśladowania innych
 - nie wiem
8. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się **ofiara** przemocy domowej?
- próbować wyjaśnić nieporozumienia
 - bronić się
 - atakować sprawcę
 - próbować usprawiedliwić sprawcę
 - szukać pomocy w rodzinie
 - szukać pomocy poza rodziną
9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej **ofiara** przemocy domowej?
- żona
 - mąż
 - dzieci
 - inni członkowie rodziny
10. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej **sprawcą** przemocy domowej?
- żona
 - mąż
 - dzieci
 - inni członkowie rodziny
 - nie wiem
11. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem?
- tak
 - raczej tak
 - raczej nie
 - nie
 - nie wiem
12. Czy Pani/Pana uważa, czy przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać?
- tak
 - nie
 - nie wiem
13. Jak Pani/Pana ocenia prowadzone w gminie Dębowa Kłoda działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej?
- bardzo dobrze
 - dobrze
 - dostatecznie
 - niewystarczające
 - nie mam zdania
14. Czy słyszał Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w gminie Dębowa Kłoda?
- tak
 - nie
15. Jakie działania Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć w gminie Dębowa Kłoda w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej?
-
-

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
ZA ROK.....

Nr działania	Nazwa działania	Wskaźniki realizacji	
<p style="text-align: center;">Cel główny: Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Dębowa Kłoda, które realizowane są w szczególności poprzez:</p>			
1.	Działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w roku	
		Liczba rodzin w których kontynuowana jest procedura z lat poprzednich	
		Brak zasadności wszczęcia procedury	
		Liczba Niebieskich Kart C	
		Liczba Niebieskich Kart D	
		Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty a- brak zasadności b- ustanie przemocy	
		Liczba posiedzeń grup diagnostycznopomocowych	

	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	
	Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu/grup diagnostyczno-pomocowych ogółem-	
	Liczba osób pokrzywdzonych ogółem- w tym: A. – kobiet B. – mężczyzn C. – dzieci	
	Liczba sprawców przemocy domowej	
	Liczba osób wobec których skierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	